

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 " — " —
Negyed évre . . . 1 " 50 "
Egyes szám ára . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyíltér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közölhetnek.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádebó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyíltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadhatók.

A latin és görög nyelv, mint kötelezett tantárgy.

(t—sz.) Hogy a középtanodai törvényjavaslat egyes pontjai ellen sok embernek van kifogása, az tagadhatlan. Még a kormánypárton is van. Azt hiszem azonban, hogy az egyes pontok feletti vitatkozásnak nem az általános, hanem a részletes vitánál van helye, s kik már az általános vitánál is a részletekbe mentek, nem annyira közoktatási, mint politikai szempontból tették, hogy t. i. az általános szavazásra is hassanak. Már pedig az általánosság feletti votum, hazafiságból, csakis az „igen” lehet. Az apróbb részleteken a részletes vitánál lehet segíteni; de az általánosságban való elfogadás magyar nemzeti és hazafiai kötelesség.

Senki által nem tagadható tény azonban, hogy a magyarországi értelmiségnek óriási többsége van azon nézetben, hogy az ó klasszikus nyelvek tanítása, mint a görög és a latin, ha mindjárt szükséges is, de nem feltétlenül szükséges. És e tekintetben igazat adunk Hermann Ottónak, meg azoknak, kik ezen nyelvek feltétlen oktatását, nagyevű európai tekintélyekre hivatkozva, elkerülhetlen szükségességgnek nem tartják; van és lenne biz annál szükségesebb tantárgy jelég, a mi szerepet és nagy szerepet játszik a mai

korban s a kenyérkeresetnek okvetlenül hasznosabb eszköze, mint a görög nyelv, hanem, — hanem:

Kis nemzet és nem Európa élén álló nemzet vagyunk, s bizonynyal nem arra hivatva ma még, hogy a nagy nemzetek elébe álljunk s vezéri szerepnek vitelére toljuk fel magunkat, plane a közoktatás kérdésében. Miután pedig ez a thema: „szükséges, elkerülhetlenül szükséges-e a klasszikus nyelvek tanítása, avagy nem?” — még a művelt külföld nagy nemzeteinél sincs annyira tisztába hozva, hogy a közép-tanodákból kiküszöböltetnék, s habár a külföld egyes hírneves tudósai vitatkoznak és bebizonyítani igyekeznek, hogy ezen tantárgy nélkül a mai kor közép-tanodái bizony ellehetnek, s hogy ezen tantárgyak felerőszkölése részint túlterhelhetés, részint más, hasznosabb és korszerűbb tudományok rovására történik, — dacára ezen vitatkozásnak, a tárgy eldöntve még nincs, ezen tudósok nézete a többség véleményét még nem nyerte meg magának, s a mint látjuk, a latin és görög nyelvet a középtanodákban Európaszerte tanítják.

Na most már! Tehetjük-e mi magyarok azt, hogy mikor eme nyelveket ma még az egész művelt világ felveszi az ő tantárgyai közé, hogy mi azt mondjuk: mi nem vesszük fel? Mi a művelt

világ által nem prejudikáltatunk magunknak semmit, hanem meggyünk a magunk esze után? Kijelentheti-e ezt a nemzet, mely a művelt nemzetekkel karöltve akar haladni s magát a művelt nemzetek tagjának tartja? Hiszen a társadalomban is fordul elő sok olyan dolog, a mi egyes emberek józan véleményével nem egyeztethető össze; vannak a társadalomnak sok oly ósdi szabályai, melyek nemcsak hogy nem szükségesek, de részben nevetségesek is ma már, hanem azért az emberek a társalom szabályainak alávetik magukat, habár helytelenítik, habár küzdenek ellenes idővel talán diadalmaskodnak, ha ők nem, hát utódaik; ámde míg a diadal be nem következett, míg a hibás fogalmak kiküszöbölve s a helyesebbek elfogadva nincsenek, addig az életben levő szabályokhoz kell magunkat alkalmaznunk.

Igy vagyunk a klasszikus nyelvekkel is. Egyes tudósok véleményét elfogadhatjuk, ezen tantárgyak tanítását helyteleníthetjük; de mi kis nemzet a nagyobb nemzetek elébe nem vághatunk s nem tehetjük ki magunkat a nagy és művelt nemzetek általi azon lenéztetésnek, a mily lenéztetésben részesülne t. i. a társadalom részéről mind az, ki a társadalomban vezérszerpet akarna játszani a nélkül, hogy

azon vezérségre felhiva, avagy azon vezérségre közelismerés folytán hivott lenne.

Országgyűlés. A képviselőház még mindig a középtanodai törvényjavaslat általános tárgyalásával foglalkozik. A felhozott főbb érv ellene, a mit már jeleztünk, a protestáns autonómia megsértése. A nemzetiségi, főleg a szász képviselők azonban jajveszékelnék nemzetiségük megtámadása és a magyarosítás miatt. Meg is kapták mindenik párt részéről a megérdemelt viszályozást. Tisza Kálmán miniszterelnök, Hoffmann Pál, Orbán Balázs s mások kimutatták, hogy a maroknyi 200000 főre sem rugó szászok félszkelődése nemcsak hazafiatlanság, hanem saját maguk ellen elkövetett bűn is, a mennyiben a szászok csak egyedül a magyarok védszárnyai alatt fejlődhetnek s tarthatják fenn továbbra is nemzetiségüket.

A m. kir. belügyminiszter f. évi 9295. szám alatt az összes törvényhatóságokhoz a következő körrendeletet intézte:

Ő császári és Apostoli királyi Felsége, a királyi kormány előterjesztése folytán f. hó 4-én, a külföldön, különösen Romániában tartózkodó magyarországi hadköteles szökevényeknek hazájukba való visszatérhetése tárgyában a következőket méltóztatott legkegyelmesebben elhatározni.

I. Azon külföldön tartózkodó hadköteles szökevény magyar alattvalók, kik az 1845. és 1846-ik években születtek, ha az 1883-ik év végeig Magyarországra tényleg visszatérnek vagy polgári viszonyukat rendes utlevél kivétele mellett a kö-

A „Székelyföld” tárczája.

A ki a más buzájába vágja a sarlóját.

— Elbeszélés. —

Hogyha látom, rózsám,
Könyveidet hullni:
Megindul a szívem!

Irta Ch. Banga.

(Folytatás.)

— Gratulálók, kedves Bruknerfeld ur, gratulálók.

— Nem értem, tisztelt Vielgeldcieher ur.

— No a házasság, kedves Bruknerfeld ur, a házasság.

— Vagy ugy?! Köszönöm, tisztelt Vielgeldcieher ur, de tessék helyet foglalni. Vielgeldcieher ur helyet foglal.

— Zavary ur nemde, derék férfit, kedves Bruknerfeld ur?

— Zavary urat ismerem, többször fordult meg a házamnál, ezutánra is szívesen látott vendége lesz házuknak.

— No az természetes, kedves Bruknerfeld ur; és, remélem, nemcsak vendég, de mindennapos is fog lenni e háznál, sőt hiszem, hogy önhöz közelebb, ebbe az utcába vagy talán éppen az ön házába fog költözni.

— Hogy ebbe az utcába, az lehetséges; de hogy az ön házába, az aligha történhetnék meg, tisztelt Vielgeldcieher ur, mivel jelenlegi lakóim közül egynek

sincs szándékában, itt hagyva házamat, más helyre költözni.

— No hát akkor talán éppen ebbe a lakásba, az ön szobáiba fog költözni.

— Az én szobáimba? ... Hehe ... De mit gondol ön, Vielgeldcieher ur? Hiszen én továbbra is itt akarok lakni.

— Hiszen azért lakhatik, kedves Bruknerfeld ur. Hát nem elférnének-e itt együtt is?

— Hehehe ... De mit gondol ön, hogy egy idegen emberrel együtt lakjam?

— Idegen emberrel! ... S hát ön idegennek nevezi Zavary urat?

— Hehe ... S hát minek egyébnek?

— Furesa! Roppant furesa!

Furesa! De hát miért volna furesa? Hehe ...

— No az mégis valami nagyon furesa, hogy ön annyira teszi magát! ...

— Nem értem önt, tisztelt Vielgeldcieher ur.

— De én se önt, kedves Bruknerfeld ur.

— De mit gondol ön, tisztelt Vielgeldcieher ur?

— Mit gondolok? Semmit se gondolok. De nagyon nevetséges, kedves Bruknerfeld ur.

— Valóban, nevetséges, hogy ön — Hehe ...

— Igazán nevetséges, hogy ön annyira teszi magát, kedves Bruknerfeld ur. De kár titkolódnia! Én tudom a dolgot. Za-

vary urra gazdag örökség vár, Pepi kisasszony pedig maholnap ... De én nem fogom elrontani a szerencsét. Legyen meggyőződve, kedves Bruknerfeld ur, nem fogom elrontani ...

— Egy szavát se értem, tisztelt Vielgeldcieher ur.

— Mennyire teszi magát! ... Na de jó, nem is vallatni jöttem, csak ha szabad kérdenem, azt kérdöm, hogy mikor lesz a lakodalom?

— Lakodalom ... Még magam sem tudom; de nem értem önt, Vielgeldcieher ur.

— Mennyire teszi magát! ... És csakugyan nem tudja, kedves Bruknerfeld ur?

— Mondom, hogy nem tudom; de egy félév alatt, gondolom, meglesz.

— Csak ennyit akartam tudni. Tehát, nemde, egy félév alatt? ... De nagyon furesa, kedves Bruknerfeld ur, nagyon furesa —

— Igazán furesa, tisztelt Vielgeldcieher ur, hogy ön —

— No, és mégis idegennek tekint ön Zavary urat?

— Furesa ... De mit akar ön, tisztelt Vielgeldcieher ur, hogy örökké csak Zavaryról —?

— Mit akarok? Semmit se akarok. De az már mégis furesa, kedves Bruknerfeld ur, hogy ön ennyire akarja tenni magát.

Egy félév alatt meglesz a lakodalom, és

mégis ... Nagyon furesa! Hiszen az újságba is ki van írva ...

— Igazán furesa! De hát mi van, tisztelt Vielgeldcieher ur, az újságba kiírva?

— Hát az eljegyzés, kedves Bruknerfeld ur!

— Vagy ugy?! ... Hát az igaz, tisztelt Vielgeldcieher ur.

— És ön mégis teszi magát! Furesa ... És mégis idegennek tekint Zavary urat!

... De hát miért olyan hideg Zavary ur iránt?

— De nekem Zavary urral semmi közöm, tisztelt Vielgeldcieher ur. Roppant furesa!

— És nem értem, hogy miért olyan meleg ön iránta? Tán valami geseft?

— Csekélység az egész, alig ezer frt.

De én nem értem, hogy Bruknerfeld ur hogyan beszélhet így? Egy félév múlva meglesz a lakodalom, meg az újságba is ki van írva — és mégis! ... Nagyon furesa.

— Tőbiás ur, kihoz a türelmemből.

— Bocsanat, kedves Márk ur. Nem sokára rokonok — és mégis! ...

— Megint! Miféle rokonságról beszél ön!

— Hát a Zavary urral való rokonságról, kedves Márk ur!

— Haha ... Megbolondult ön?

— Bocsanat.

— Ön, Tőbiás ur, bizonyosan azt hi-

vertség előtt rendezik, ujoncz-állítástól való szökés miatt semmi tekintetben feleletre ne vonathassanak.

2. Azon külföldön tartózkodó hadköteles szökevény magyar alattvalók, kik az 1846. év után születtek, az előbbi pontban említett esetben kötelesek lesznek ugyan magukat a sorozáshoz utólagosan jelenteni, azonban az 1868. évi XL. t.-cz. 47. §-ban elrendelt megbüntetésük tekintetében irányukban az esetenként fennforgó enyhítő körülmények jóakaratu megírálása mellett elnéző elbírás alkalmaztassék.

3. A bármikor született, külföldön tartózkodó hadköteles szökevény magyar alattvalók gyermekei, ha már védköteles korban vannak is, a fent meghatározott idő alatt Magyarországra büntetlenül visszatérhessenek, fenntartva besorozatásukat, amennyiben alkalmasnak találtnának.

Az 1844. évben vagy még korábban született büntetlen visszatérhetése végett külön kegyelmi tény nem kívántatik, miután azok többé sem be nem soroztathatván, sem a büntetés elévülése miatt meg nem büntethetvén, ugys bármikor akadálytalanul hazajöhetnek.

Erről a törvényhatóságot tudomás és mihez tartás és hatósága területén közhírre vétel végett ezenel értesitem.

Kelt Budapesten, 1883. évi febr. hó 18. Tisza, s. k.

*

Gorcsakov orosz birodalmi kan-
cellár f. hó 12-én 4 órakor meghalt.

A bereczk-ójtozi utvonat.

Felvidék, márcz. 8.

Alig hitték volna még a csillagvizsgálók, természetbuvárok, sőt a kalendarium-csinálók is, hogy az 1882—3-iki téli idény márczius hóval veszi kezdetét. S ime, időjárásunk tényleg ezt látszik igazolni. A mit a tél három poros és hótalan hónapja alatt mulasztott, most fogott hozzá kipótolni. Valóban vidékünkön néhány nap alatt annyit havazott, hogy a kézdívárshely—berezck—soósmezei utvonaton a közlekedés is megakadt vala, főkép Bereczk—Ojtoz és Soósmező között.

Bizony furesa dolog! Mig vidékünk szánkázás után sovargó közönsége mohó vágygyal és sietséggel ragadja meg az alkalmat s pótolja a téli idény alatt mulasztott szánkázást, addig a szegény bereczki nép maga és marhája az 1—3 méter magas hó által elzárt közlekedési utvonat megnyitása 3—4 napig tartó s napjában 315—340 tenyeres munkást és 20—25 pár igás marhát igénybe vevő, izzasztó, kínos munkával küzd reggeltől estig étlen-szomjan. Gyö-

szi, hogy az ön szélesapó, haszontalan Zavaryja lesz a vejem.

- Nagyon furesa. Hát ki lenne más?
- Egy komoly és derék fiatal ember.
- Egy komoly és... derék! Ki az?
- Hát Borsos ur.

— Haha... No ez -- roppant furesa... Ön tréfálkozik, kedves Márk ur.

— Pedig ugy van, édes Tóbiás ur.

— Ah, az lehetetlen! Ön tréfálkozik, vagy ha nem, hát akkor összetévesztette a neveket. Hehe...

— Se nem tréfálkoztam, se össze nem tévesztettem, hanem inkább ön. — Érti?

— Értem, de nem értem. Már hogy érteném!... Ah, ön vagy teszi magát, kedves Márk ur, vagy tréfálkozik, vagy —

- Bolondozni akar ön, Tóbiás ur?
- Bocsánat!
- Vagy tán tökkel ütött számárnak tart ön engemet?

— Mit gondol ön, kedves Márk?

— Ön a nyakamba akarja varrni Zavaryt, hogy az adósságait önnek kifizessem! De abból —

— Bocsánat, Kedves Márk ur! Én nem tehetek arról, hogy a két ur nevét összezerélte. Hiszen Borsos ur most éppen nálam teszi a —

Vielgeldcieher ur nem fejezhette be, a mit mondani akart, mert — hivatkozásával éppen homlokegyenest — Borsos lépett be a szobába. Igérté volt ezt Zavarynak.

(Folytatása köv.)

nyörőséges multság, nemde? S ez nemcsak most van így, hanem így volt mindannyiszor, valahányszor a nagy mennyiségben esett hónak és a tomboló zivatar szeszélyének tetszett a szárnyaira ragadott hó finom pelyheivel a közlekedést 2—4 méter magasságban elzárni.

Bizony-bizony elbámul az ember azon óriási munka láttára, melyet csak a legközelebbi napokban is a szegény bereczki nép 3—4 nap alatt napjában 315—340 emberrel és 20—25 pár marhával Gábor Péter orsz. képviselő és ifj. Farkas Ignác városkapitány urak vezetése és lelkesítő buzditása mellett kifejt. S mire e sorok napvilágot látnak, bizonyára még egy anynyi munkát kell végeznie ugyanott.

Ez igen nagy porezió egy községnek egy állami s épen a Moldva-Oláhországba vezető kézdívárshely—soósmezei utvonaton. Nagy porezió már csak azért is, mert ezen gyakran ismétlődő nehéz munkáért semmi kárpótlásban sem részesül Bereczk város közönsége. Kavicsozást, sánczok takarítását, utcsinálást, szóval minden megyei terhet úgy visel, mint akármely más község, melynek a nevezett utvonat megnyitásával semmi teher nem nehezedik vállaira.

Az igazság ugy kívánná, hogy a megyei törvényhatóság lenne tekintettel az ily alkalmakkor végratt terhes munkákra és legalább azon években, midőn a mostanihoz hasonló munkákat végez, mentetnék fel a megyei közmunka alól, vagy számíttatná be és csak annak aránya szerint terheltené meg. Mintegy 15 kilométer az utvonat hossza, melyen hófúvatagok alkalmával a bereczki nép a közlekedést majdnem minden évben fennszokta tartani. Ez mindenesetre figyelemre méltó és számításba veendő körülmény.

Ha állami utvonatról nem volna szó, még szót sem emelnék; de így jogosan hívjuk fel a közfigyelmet ezen, a bereczki népet tulterhelő körülményre és ajánljuk a megyei törvényhatóság becses figyelmébe és igazságszeretetébe. A munkálatot vezető urak tekintélyének és erélyességének sikerült az utat 15 kilométernyi hosszúságban kereszttílvágnatni; de ha a nép kifárad, ha elismerésben és kárpótlásban nem részesül: ki áll jót, hogy egy jövő alkalommal nem az államnak vagy törvényhatóságnak kell pénzen fizetett napszámókkal az új utvonat megnyitattnia, mint meg szokta csináltatni az árvizek által elsodort hidakat?

Ennyit az ügy érdekében tudomásul venni kér

egy közügybarát.

A csikmegyei közigazgatási bizottság ülése márcz. 12-én.

Az alispáni jelentés szerint febr. havában igatába érkezett rendőri ügydarab 407, katonai 100, egészségügyi 69. Az elsőből ellátottat 378, a másodikból 77, a harmadikból 58 s így összesen 513, ellátatlan maradt 63. Másodfoku ellátás alá tartozó ügy nem fordult elő.

Fegyelmi ügy folyamatban van egy. Tüzeset K.-Ujfaluban volt 390 forint kárral. Moldva-Oláhországba utlevelet kért 291 férfi és 32 nő. Marhalevel-úrlap kiadatott 4800 drb 5 kros, 1100 drb 3 kros. Vadászjegy kiadatott 5 drb 4 fritos. Fegyverszabadalom adatott 10 egyénnek.

Marhasempész vételár nem folyt be. Az alispáni jelentés tudomásul vétetett.

A megye alispánja f. évi febr. hó 23-áról 796. sz. a. kelt jelentésében értesíti a közigazgatási bizottságot, hogy az 1881. és 1882-ik években a megye területén letelepedett összesen 15 izraelita család 40 taggal, és pedig a tölgyesi járásban 5 család 16 taggal, a győ-szt.-miklósi járásban 1 család 2 taggal, a szépvízi járásban 7 család 13 taggal és Csik-Szereda városában 2 család 9 taggal. Ezeken felül nevezetesen a tölgyesi és szépvízi járásban számos izraelita lakik, de azok még 1880-ik évet megelőzőleg telepedtek le. E jelentés szintén tudomásul vétetett.

Böjthy Endre árvaszéki emberek jelentése szerint febr. hóban ügydarab bejött 546, hátrálékkép átjött 14, ellátottat 567, sürgettetett 23, ellátatlan maradt 17. Gyámi számadás beadott 34. Hivatalból felszabadítottat 5, saját kérelmére 6 árva. Pénztári bevétel volt febr. hóban 4252 frt 38 kr, kiadás 4122 frt 80 kr; maradék a hó végén 49 frt 79 kr ezüst és 79 frt 97 kr papírpénz. E jelentés tudomásul vétetett.

Pál István kir. adófelügyelő jelentése szerint:

Adófizetési halasztás f. évi febr. hóban nem engedélyeztetett. Ideiglenes házaadómentesség 8 évi időtartamra egy adózónak adatott.

Az adófizetési eredmény febr. hó végével a következő volt: a.) 1882. év végével maradt hátrálék 3932 frt 20 $\frac{1}{2}$ kr, b.) az 1883. évi előirásnak I-ső évnegyedi esedékes része teszen 60.016 frt 9 kr; c.) ehhez utólag előíratott 181 frt 32 $\frac{1}{2}$ kr, összesen 64.129 frt 63 kr; d.) ebből febr. hó végéig töröltetett 218 frt 37 $\frac{1}{2}$ kr; e.) maradt helyesbített tartozás 63.911 frt 25 $\frac{1}{2}$ kr; f.) erre f. évi febr. hó végéig fizetett 30.019 frt 53 $\frac{1}{2}$ kr; maradt hátrálék 33.891 frt 72 kr.

A múlt év ezen időszakában volt a befizetés 30.532 frt 88 kr s így a f. évben 513 forint 34 $\frac{1}{2}$ krral kedvezőtlenebb az eredmény.

Hadmentességi díjban 1882. év végével hátrálék nem maradt; 1883. év folytán kirovatott 21.831 frt, ebből f. évi febr. hó végéig töröltetett 510 frt; maradt helyesbített tartozás 21.321 frt; erre f. évi febr. hó végéig fizetett 10.924 frt 82 kr; maradt tehát hátrálék 10.396 frt 18 kr.

Végre jelenti nevezett szakelőadó, hogy a f. évi X-ik törvényezikk értelmében a napszámók az eddig fizetett I-ső oszt. keresetadó fizetése alól felmentetvén, azok a lajstomból kitöröltettek. A fentebbi törvény értelmében 1392 adózó 3319 frt 60 kr adóval maradt ki az adózásból.

(Vége köv.)

Levelezés.

Budapest, 1883. márcz. 7.

(A csiki ösztöndíjak.)

Tisztelt szerkesztő ur!

Kedvelt lapjának f. évi 17-ik számában a csikmegyei alispánhoz „Közügybarát” aláírással intézett nyílt kérdés kapcsán engedje meg pár sorban felkereshetni.

Megyének adminisztrációját vezetőinek bőkezősége, mióta a havasi s illetve nevelési alap felett rendelkezhetnek, valóban figyelmet érdemel; de figyelemre méltó volna azon körülmény is, hogy a nevezett alapok felett atyailag örkődő hivatottak mily gyakran kijátszhatnak.

Ezen alapokból ngyanis körülbelől az 1868-ik évtől kezdve évenként 1—2 gazdasági, erdészeti, bányászati, műegyetemi, bölcsészeti, orvosi és jogi tanfolyamot hallgató megyei ifju többnyire 400 frt évi segélyvel láttatik el, mely segélynek a segélyezettek által miként leendő felhasználása az összeg megszavazása alkalmával szokott megállapíttatni, vagyis a segélyért folyamodók kérelmükben jelezni tartoznak, hogy a megye által esetleg nyújtandó segélyt mi célra fordítják.

Tény az, hogy megyének igen sokat tett és mai napig is sokat áldoz gyermekei nevelésére, de tény ám az is, hogy 100 eset közül 90-szer a megye által adott segély rendeltetése céljára nemcsak nem fordíttatik, sőt épen ezzel lesz az illetőknek megadva azon irány, mely más utra, más célhoz vezet őköt... És ez azon ok, mely miatt a „Közügybarát”-nak jövőbeni felszólalásához egy kis anyaggal szolgálni feltétlenül szükségesnek tartom, megjegyezvén, mikép ezen anyagok személyes meggyőződésből származtak s ehez hasonló tárgyú gyűjteményeimnek alig $\frac{1}{100}$ részét képezik.

„Közügybarát”-nak felszólalási tárgyat nyújtott azon incidens, mert B. A., ki

az 1882—3. tanévre szegénység (?) folytán 50 frt segélyben részesült, a tanév kezdete, vagyis múlt év szeptember hava óta ott-hon „kószál”. (A mai „Székelyföld” — 18. szám — szerint nemcsak azt nem teszi, de még duellirozni is bármely perczben készen áll. O tempora! No de mire is költené az 50 frtot, ha a párbajhoz szükségelt eszközök hiányzottak?)

Ha „Közügybarát”-ot felszólalásában csakugyan és valóban a közügy iránti érdeklődés vezette, — az ellenkezőt nincs is okom kétségbe vonni — ez esetre megengedi, hogy egy pár kérdéssel alkalmatlankodjam. Mert meg vagyok győződve, hogy egy olyan ember, ki a szóban levő segélyezéseknek közvetlen szemlélője, adandó szíves válaszával a csiki közügyeknek fontos szolgálatot teszen.

Tiszteltteljes kérdéseim a következők:

1. A nevezett alapok miként kezeléséről s illetőleg a segélyezések módozatairól szóló, miniszterileg is jóváhagyott szabályrendelet 4. és 5. §§-ából nem tűnik-e ki világosan, hogy ezen alapok csak szegény és jó előmenetelt tanúsító ifjak segélyezésére szolgálnak?

2. Vajjon ugyancsak a nevelési alapból nem adatott-e az 1879-ik évben a megyei orvosnak „tiszteltdíj” címűen 400 frt és egy, a csiksomlyói főgmnasiumnál 20 évig tanárkodott s 20 év után állásától elmozdított embernek 1880. évi 335. szám alatt foglalt megyei bizottsági határozattal a még 1874-ben megszüntetett „vasuti tanfolyam” elvégzéséhez céljából nem lőne 260 frt segély megszavazva és tényleg kifizetve? (A megye által nevelt vasuti ember most K.-Monostoron írnek.)

3. Hányan vannak, kiket a megye éveken át a fenti alapból segélylyel látott el s ezen segély alapján a rájuk fordított töke gyümölese gyanánt, kitűzött pályájukat bevégezve, az illető szakvizsga letételéről szóló okmányukat nyugtatóványkép bemutatták?

4. A segélyezettek mind olyanok-e, kiknek a miniszterileg jóváhagyott szabályrendelet kívánalmai mellett még csak szabad kérelmezési joga is volt volna, vagyis a szabályrendeletben körülírt azon pontnak, mely szerint „egy székely családból ugyanazon időben két gyermek nem segélyezhető”, mindenkor elég tétetett-e? És végül:

5. Illetékes körökben jutott-e valakinek eszébe, hogy a nevelési alapból éveken át segélyezett számos ifju valamelyikét pályájának esetleges bevégezése után segélydíjának mire történt felhasználása iránt csak egyetlen esetben is kérdőre vonta volna?

Eber figyelemmel kísértem és kísérem megyének segélyezéseit s így eleve biztosítani kívánom „Közügybarát”-ot, hogy ha tiszteltteljes kérdéseimre adandó szíves választát a megyei okmánytár irataiból meríti és köztájékoztatás céljából e lapok hasábjain feljegyzi, ezáltal a megyei közügynek sokkal nagyobb szolgálatot tesz, mintha csak egy 50 frttal segélyezett jó-gásznak a tanév alatti otthon kószálását ajánlja figyelemre méltatás tárgyául.

Rákosi.*)

Dajkaszerzés

József főherceghez.

Sokat foglalkoztak a lapok a közelebbi napokban József főhercegnek azon szándékával, hogy a székelyföldről akar dajkát szerezni a születendő főhercegi magzat részére. Találgatták is a szerenosés választottak neveit s így történt, hogy majd egyik, majd más vidékéről a székelyföldnek neveztek

*) Közre adtuk e levelet az eszmecseréért, bár azzal mindenben nem értünk egyet. Nevezetesen nem képzelünk hatóságot, mely képes volna ellenőrizni, hogy az általa segélyezettek a segélyösszeget a hivatott célra fordítják-e; valamint olyant sem, mely minden egyes esetben számba kérhetné az eredményt. — Hanem igenis azt teheti és teszi is, hogy a ki egyszer viszált a segélylyel, azt azután figyelembe nem veszi. Az igaz, teoriának igen szép volna, hogy a ki nem a kívánt célra fordítja a segélyt, az visszafizesse azt; de a gyakorlatban, nem hisszük, hogy valaki ki tudná vinni azt. Szerk.

meg a választottat. Lapunk is már két választott nevét közölte.

Most pedig azon helyzetben vagyunk, hogy egy harmadiknak a nevét is közölhetjük. Neve: Birta Kalári, csik-szt.-simoni születésű 24 éves leány (megesett személy). Négy hetes Ferenc nevű fia van. Szolgált 8 évig Brassóban. Beszél magyarul, németül és oláhul. Szeretője zabolai Kovács Ferenc, jelenleg Törösváron csendőrszervező. Folyó hó 6-án utazott a postakocsival Csik-Szeredából M.-Vásárhely felé.

Elmenetelének története a következő:

Kovács Ferencz marosvásárhelyi apátplebánus előtt három héttel megbízást folytán tudakozódott Balázs Antal csatószegei plebánusnál egy alkalmas dajka iránt József főherceg részére. Balázs Antal akkor ajánlotta Birta Kalarit. Folyó hó 2-án jött egy távirat Kovács F. apáttól Balázs Antalhoz 25 frtos utalvánnyal, hogy Kalári azonnal induljon, ha Dr. Molnár alkalmasnak találja. Dr. Molnár azonban Gyergyóban lévén az épen folyamatban levő ujjoncsállításra, Kalári Gyergyóba utazott. Ott megvizsgáltatván magát, bizonyítvánnyal felszerelve, 6-án reggel elutazott a postakocsin Csik-Szeredából M.-Vásárhely felé. Magával vitte 4 hetes gyermekét is.

Miután idáig három-négy ilyen dajkajelöltről is van tudomásunk, kiket mind M.-Vásárhelyre szolgáltatt be Dr. Engel honvéd törzsorvos, azt hisszük, hogy a behívottak közül fognak egyet választani.

Egyik ismerősünk a napokban H. Almásos járván, beszéli ide vonatkozólag a következő érdekes históriát. Udvarhely-megyében községenként járt Dr. Engel dajkát szemlélni a szolgabíró segédkezése mellett. Homoród-Almást is utjokba ejtven, előhívták a „képes“ asszonyokat szemlére. Találtak is egyet szépet és alkalmast. Elmondták neki a feltételeket. Busás előleget és uti költséget adtak neki, hogy másnap azonnal utazzék Maros-Vásárhelyre. Hatvan forintot ígértek neki havonként s azon felül tizet annak, a ki az ő gyermekét dajkálni fogja. Ezzel boldog reményben, hogy megtalálták, a kit rég kerestek, haza utaztak.

Ekkor összegyűlt a nemes szikulus atyafiság. Osztották a jó tanácsot a kijelölt dajkának. Elmondták neki azt is, hogy nem lehet valami „jó hely“ az olyan, hova nem kapnak közelebb dajkát, hanem ilyen messze jönek utána. Szóval beszéltek mindent, a mi a félkegyelmű irigységtől és éhletesen bugyutaságtól kitelt s az aszszonyt leuntatták, vagy a mint elbeszélünk kifejezte magát: „leverték“ a vállalkozásról, ki aztán vissza is küldötte az előleget és lemondott a vállalatról; pedig egyike volt a község legszegényebb fejérméinek. Hát bizony megcsigázta az óvatosságot néppel. Nincs vállalkozó szellemünk.

Igy áll tehát a dajkaszak ügye. Hogy ki lesz a választott, Kovács Eszter-e vagy Birta Kalári, vagy egy más, azt még nem lehet tudni.

Irodalom.

Csik-Szeredától Kézdi-Vásárhelyig.

Molnár Györgytől.

(Mutatvány szerzőnek most megjelent „Világos után“ című könyvéből.)

(Folytatás.)

A plebánosi lakomák, mokusvadászat, mogyoró- és gomba-szüretféle színeseket sujtó csapásokhoz negyedikül egy nagy orru káplánnak a kiátkozása csatlakozott, ki, mint beszélték, anathemat mondott azon hívőre, a kik a bűnös förtelen- és szörnyűmüvet, Moliere Tartuffe-jét megnézik.

Egyéb sem kellett a városban, mint ez a kiátkozási fenyegetés, hogy ne jöjjenek el a színházba, kik a mokusvadászatról, gombaszedés és mogyorószüretéről, — no meg az új plebános lakomáiról, kevesen, még a városban maradtak.

Nagy nyomorúság állott be a truppnál, de még a vendégénél is; színházutalajdonos száz korszáros nem hiúsztett, pirosképtű pinczérnő hiában esekedett.

Szt.-István köpönyegét, mely egy kis toldással Lear király palástjával is szolgált és misemondó talárnak is fényesen beillt, ott hagyta kántor Gyuszi zálogban s aztán becsületes Várad truppjától egy sokat jelentő néma jellel bucsut vett, a szentes városra pedig hátrafelé keresztet vetett.

A megfogott és Gyergyóban meg is tört kis trupp három rossz szekéren lassan döcögött jobbra Ditró város felé, kántor Gyuszi meg balra a Bucsin havasok felé, ezen keresztül Erzsébetvárosba a Nyéki szintársulathoz, egy Attila-féle nyikorgó kis négykerektől taligán.

Az erzsébetvárosi nők még mindig hívek régi jó hírhöz a drámai művészet pártolásában. Csakhogy itt meg az a baj, hogy kicsiny a színterem és a közönségnek csak csekély része férhet be az előadásokra. Erzsébetvárosból Háromszék fővárosára, K.-Vásárhelyre sietett kántor Gyuszi, a Bényei igazgatása alatt ott működő szintársulathoz.

Rendetlen építkezésű város, hol alig van udvara a háznak s mint még a nomád életben a sátorvárosok, úgy áll ma is, utcákon építve, udvar és minden nélkül.

Hanem lelkesült nép, erős magyarok! Ma már Kézdi-Vásárhely is szegény, pedig iparos osztálya módos volt, kivált a csizmadiák, timárok.

A román királyság, az oláhok civilizációja ezt is megváltoztatta.

A legjobb bőrt és legremekebb csizmát Kézdi-Vásárhelyi iparosai készítették; Románia, egyik határ falujában egy őszi vásárkor is annyi pénzt adott ki a kézdi-vásárhelyi csizmákért, hogy egy évig mind ezen dolgozva sem tudtak eleget készíteni.

A románok most már jól megfűtő-czolják őket; egy finomabb pár csizmáért 4 frt, egy közönségesebbért 2 frt vámot huznak rajtuk és ezzel tönkre tették Kézdi-Vásárhely egyik fontos kereseti forrását; e mellett az a száz meg száz timár, csizmadia lassanként átmegy a határon s ott telepedik le, mert a 4 frt meg a 2 frtokat egy pár csizmától nem kell fizetni; a timárok szintén elszállingóznak a csizmadiák után.

Nemcsak a néposztály, de az iparosok is így szoríttatnak és kecségetnek át a határon Romániába, hol mindenféle előnyben részesítik a kézműveseket és mindenképpen, hogy a végtelen hátramaradt országot erősítsék, civilizálják.

Kézdi-Vásárhely közönsége nagy kedvelője a drámai művészetnek, tetszésében nem nyilatkozik külső zajjal, de megtölti a nézőtér és komolyan figyel az előadásokra.

Bényei szintársulatát szerették és eléggé is pártolták. A megváltozott anyagi, pénzforgalmi viszonyok és körülmények miatt e város sem tehet már sokat a magyar színészetért; kántor Gyuszi előadásainak nagy anyagi eredményét is a vidékiek segítették elő, kik a környékből szép számmal siettek Shakespere, Moliere műveire.

(Vége köv.)

Nyilatkozat.

Emlékezhettek e lapok t. olvasói, hogy Balázs Antal csatószegei lelkész ur az Eröss Antal odaváló községi bíró ellen hitlen kezelés miatt támasztott panaszának kivizsgálását s az a körül követett eljárást nyilvánosságra hozta volt még az ügy végbejezése előtt.

Egyebek között nekem tulajdonította — mint akkori tisztú ügyésznek — elég helytelenül, hogy Eröss Antal bírói állásától nem függesztetett fel s e miatt a közigazgatási bizottsághoz egy oly hangon tartott felelőzést nyújtott be, melyet tisztességes ember megütkezés nélkül el nem olvashat. Abban engemet legfőképpen, azután a megye főjegyzőjét, mint helyettes alispánt és a közigazgatási bizottság némely tagjait durva sértésekkel támadott meg, mely mint kihágás tárgyalatván, belügy-miniszter ur ő nmlga idei február 21-én 333. sz. a. hozta a következő döntő ítéletet: „Balázs Antal csik-csatószegei lelkész, mint a neheztelt beadványnak szerzője és fogal-

mazója, miveltségi fokának s hivatalos állásának súlyosbító körülményként való figyelembe vételével, az elkövetett kihágás mérvéhez képest 100 frt büntetésre, behajthatlanság esetében saját élelmezésén kitöltendő 10 napi elzárásra ítéltetik.“

Megjegyzem, hogy a felelőzést aláírták még csatószegei Korodi János, Korodi István, Bors Mihály és Ince István, kik személyenként szintén 5—5 frt pénzbüntetésre, esetleg az annak megfelelő elzárásra ítéltettek.

Ezen ítéletet részint eljárásom igazolásul, részint pedig azért közlöm, hogy azok, kik hajlandóságot éreznek magukban minden kákn csomót keresni, válaszsának legalább tisztességes hangot.

En hivatalos eljárásom nyilvános megbirálásától nem irtódom, de ha már ez ut választatik, nem hiszem, hogy a megyének legyen még egyetlen tagja, ki képes volna Balázs Antal urat arra a térre követni.

Csik-Szereda, 1883. márczius 10.

Becze Antal.

Sz. 44. — 1883.

Gazdas. Egyes.

Meghívó.

A „Csikmegyei Gazdasági egyesület“ folyó évi márczius 27-én, délelőtt 9 órakor kezdődőleg, Csik-Szeredában, a megyeház nagyszobájában évi rendes közgyűlést tartja, melyre az egyesület tagjait hazaírtas tisztelettel van szerencsém meghívni.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) Elnöki megnyitás.
 - 2) Titkár évi jelentése az egyesület 1882-ik évi működéséről.
 - 3) Az 1883-ik évre szóló költségvetés tárgyalása és megállapítása.
 - 4) Az igazgató választmány előterjesztései.
 - 5) Az igazgató választmányba 7 tag választása.
 - 6) Indítványok.
- Kelt Cs.-Szeredában, 1883. márczius hó 1-én.

Becze Antal,

az egyesület elnöke.

A vádlottak padjáról.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék egy érdekes bűnesetben tartott végtárgyalást. Idegen ingó vagyon rongálása, gyilkossági kísérlet és gyilkosság büntetével vádolt maksi Mezei Áron példátlan bűnténye került tárgyalás alá.

A bűntény részletei a következők: Mezei Áron második nejével, Dobolyi Máriával, folytonos ellenségeskedésben élt. A kölcsönösen érzett gyűlölet, valamint azon körülmény is, hogy mindkét félnek első házasságból származott gyermekeik valának, napról napra fokozták az ellenségeskedést. Történt, hogy 1882. június 18-án a korcsnából részegen hazamenvén, nejét elkergette hazulról s ennek összes ruhaneműjét elégette.

Mezei Áronné ezután maksi Veres Bálintnál szolgáló édes leánya Szekeres Rózához költözött. Mezei Áron 1882. jun. 26-án elment a korcsnába s ott 5 és fél fertály pálinkát megivott s részeg állapotban hazamenvén, lefeküdt, azonban nem tudott elaludni. Kora hajnalban felkelt s fejszét ragdva, Veres Bálintnál lakó nejéhez indult. A házban még aludtak, s vádlott most levette kezét mindent magáról, mi benne emberi volt, vadállatként dühöngött, ádáz dühvel rohant alvó nejére és annak leányára s a kezében levő fejszével a szó teljes értelmében összevagdalta őket. A boncolási jegyzőkönyv szerint Mezei Áron koponyája teljesen összevagdalt, úgy hogy az agyrészek szabadon láthatók voltak. Az aszszony a kapott sértés következtében 5 napra meghalt.

Szekeres Róza 6 súlyos testi sértést kapott; ezek közül kettő a koponyán és a jobb karon ejtettek, életveszélyesek voltak. Szekeres Rózi életben maradt.

Megható volt, látni a végtárgyaláson Szekeres Rózsát, kinek jobb keze egészen hiányzott s elméjében is meggyengült.

A kir. törvényszék vádlottat életfogytiglani fegyházra ítélte el.

9-én lisznyói Lőrincz Sándor és Bálint Bertalan volt végtárgyalás. Az első hamis eskü, rágalmazás és becsületsértésért, utóbbi hamis eskü, becsületsértés és hamis tanuszerzésért állott a törvényszék előtt. Az egy és fél napon át tartó végtárgyalás után mindkettő csak a becsületsértés vétségében találtatott vétkeknél s azért előbbi 100 frt pénzbüntetés vagy ennek megfelelő 20 napi fogházra, utóbbi 2 havi fogház, 20 frt pénzbüntetés, esetleg ennek megfelelő 5 napi fogházra ítéltetett.

Mindenféle.

— Kézdi-Vásárhelyt általános részvéttel keltett azon megdöbbentő hír, hogy Cserey Gyula imecsfalvi birtokos Buda-pesten öngyilkos lett. Nagy vagyonnal és szép reményekkel lépett ki az életbe, de az önállóság érzete csakhamar végzetes tetekre ragadá. Lépésről lépésre haladt az örvény felé, míg pár év alatt nagyonilag tönkremenve, lelkében megtörve véget vetett életének. Ismerősei egy jobb sorsra érdemes derék ifjút s barátai egy önfeláldozó barátot siratnak benne. Béke poraira!

— Nagy Ferenczet, K.-Vásárhely egyik leggazdagabb, szeszgyárosát a mult szombaton este valami rakoncátlan szolgaleányok, kiket megfenyített, megtámadták és fejére és nyakára oly ütlegeket mértek, hogy eszméletlen állapotban vitték közeli lakására. A kapott sebek nem halálosak, de félt, hogy a beállott agyrázkodás komolyabb következményeket vonhat maga után.

— Udvarhely város képviselő-testülete az ideai rendes évi közgyűlés második napján egy pár igen érdekes és felelet fontos határozatot hozott. Ezek legfőbbike az, mely a felveendő kölcsönre vonatkozik, mely felvételnek az osztrák magyar banknál jelzálogi biztosításra. Ezen összegből 50 ezer frt fordítatnék egy új katonai laktanyához szükségeltető hely kisajátítására és az épület felépítésére, 44 ezer frt ellenben a város jelenlegi függő adósságainak törlesztésére. Határozattá lett továbbá, hogy egy beteg ház rendszeresítették megfelelő ápoló és orvosi személyeztetel, a mely főleg ragályos betegségek alkalmával teendő jó szolgálatot, midőn azt a nyomorúságos kórházat amugy sem lehet kellőleg hasznosítani. Végre a botos- és cigány-utczák befásítását határozta el a képviselő-testület, valamint azt, hogy a cigány-utczán végig folyó, ugynevezett „Varagapatak“-ot fogja jövőben egészségügyi felügyelet alatt tartani s annak koronkinti tisztítása iránt permanens intézkedéseket tenni.

— A kézdivásárhelyi takarékpénztár f. hó 10-én tartá rendes évi közgyűlést, melyben a felügyelő bizottságba megválasztottak: Török Bálint, Velnreiter György és Fejér Antal.

— Halálozás. Kovács Antalné (előbb Sylvester Dénesné) Bölcskévi Zsófia Sz.-Udvarhelyt f. hó 9-én meghalt. Béke poraira!

— Csik-Szeredában, folyó 1883. évi márczius hó 26-ikán, (husvét másodnapján). A várkastély termeiben táncmulatságot rendeznek: Dr. Beteg Antal, Bors Benedek, Borosnyai Gábor, Dr. Csizsér Miklós, Dr. Fejér Antal, Kovács Antal, Dr. Madár Imre, Mikó Árpád, Molnár Lajos és Székely Károly. Belépő jegy ára személyenként 1 frt. Család-jegy 2 frt. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók t. Fenczel J. postakezelő és Dankó Gy. gyógyszerész uraknál, este a pénztárnál. A tiszta jövedelem a mádalfalvi emlék-alap gyarapítására fordítatik. Előre is ajánljuk a közönség figyelmébe!

— Figyelemre méltó. Szabó Miklós férfi és női divat kereskedő Cs.-Szeredában, felhívja a közönség figyelmét a tavaszi és nyári idényre most érkezett férfi és gyermek kész ruha raktárára. Ujabbösszeköttetéseinél fogva hírneves gyárakkal, a legutányosabb árakat szabja, úgy hogy egy rend gyapju szövet tavaszi férfiruhát 10 frton, fekete szalonruhát 18 frton és mosó férfi ruhát 5 frton adhat. Ezeken kívül mindennemű férfi- és női divatrukat a legutányosabb árakon ajánl. Ajánljuk a közönség figyelmébe a jó nevű czeget.

— A bukovinai magyarok uti költségére Káson-Altiz derék hazafias körjegyzője, Bocskor Károly ur, Szöcs Károly, Balázs Sándor urak szíves közreműködésével K.-Feltiz, Káson-Altiz és Káson-Impérben gyűjtést rendezvén, az 36 frt 10 krt eredményezett. Ezen összeg szerkesztőségünknek megküldetvén, az ezennel nyilvánosan nyugtázzuk. A beküldött iven adakoztak: Herink Alajos J. 1 frt, Dávid M. 50 kr, Balási Lajos 20 frt, Ferenczi Ignác ple-

plebános 1 frt, Tamás Dávid kápl. 50 kr, Bálint György 20 kr, Scheuer Szidónia 50 kr, Buzás Elek 20 kr, Szután János 50 kr, Balás Lajos 50 kr, Bodó János 10 kr, Bodó Antal megyebíró 40 kr, Balázs Antal 20 kr, Mihály János 10 kr, Bandi István 20 kr, Boldizsár József 10 kr, Balás S. József 20 kr, Balás József 10 kr, Bene András 10 kr, Okos Imre 10 kr, Boeskor Károly 2 frt, András József 50 kr, Cseke Balázné 20 kr, Máté P. Ferencz 10 kr, Balásy Antal 10 kr, Balázs András 20 kr, Márton József 12 kr, Máthé Lajos 50 kr, Veres István 10 kr, Kapusi Domokos 60 kr, Máté Ignác 10 kr, Ambrus András 10 kr, Zinger József 10 kr, Keresztes János 10 kr, Balázs András 50 kr, Csizsér Ignác 20 kr, Becze Simon 20 kr, Becze Ádám 10 kr, András Antal 20 kr, Pataki György 20 kr, Adorján József 50 kr, Román András 10 kr, András Lajos 1 frt, Nagy Mózes 20 kr, András Imre 8 kr, Oberst Ferencz 40 kr, András Imre 10 kr, Lázár László 1 frt. Összesen 36 frt 10 kr. Ehhez hozzászámítva a mult számunkban kitüntetett 4 frt 50 krt. Eddigi eredmény 40 frt 60 kr. Fogadják a nemeskeblű adakozók a jó ügy nevében hálás köszönetünket.

Szerkesztői izenetek.

Finta G. urnak. Kaptuk, szives köszönet. A béli tudósítással egy kis malheur esett, de azért később jöni fog. Ot is szivesen üdvözlünk s gratulálunk a nagy sikerhez! A D. cikkek életvédett volt, de megkerült s később sort keritünk rá.

B. K. B.-Hunyad. Sajnáljuk, de az elárulással nem foglalkozhatunk.

T. Dávid. N.-Káson. Csikmegyéből a szerkesztőséget és a kiadást illető minden megkeresés a csikszeredai szerkesztőséghez intézendő.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Sz. 4231.—1882.

tkv.

Árverési hirdetmény.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság részéről ezennel közhirrét tétetik, hogy a cs.-somlyói r. k. iskolák pénzalapja felperesnek, csikszentsimoni Beke Ignác alperes elleni végrehajtásos ügyében 52 frt 50 kr tőke s járuléka, valamint 7 frt 95 krtban megállapított árveréskérsi költségek behozatala tekintetéből a csikszeredai kir. törvényszék területén fekvő és a cs.-szt.-simoni 191. sz. tkiben A + alatt foglalt

676. hr. ingatlan 80 frt kikiáltási árban 1370. " " 7 " " " 1827. " " 13 frt 50 kr " " 4564. " " 1 frt " " 5146. " " 6 frt 50 kr " " 5239. " " 3 frt 50 kr " " 5375., 5376., 5377., 5402., 5403., 5404. hr. sz. alatti jószágtest 13 frt 50 kr, kikiáltási árban, 5378., 5379. hr. jószágtest 8 frt 50 kr, 6828., 6829. hr. jószágtest 7 frt 50 kr, és 8058. hr. ingatlan 5 frt 50 kr, kikiáltási árban Csik-Szt.-Simon község házában és 1883. évi május hó 15-ik napján d. e. 10 órakor tartandó árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak árvereztetni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy az 1881. november 10. 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § a értelmében óvadékképes papirokban a bírói kiküldött kezéhez letenni.

A vételár két részletben lefizetendő, az első részlet az árverés befejezésétől számított 8, a 2-ik ugyanazon naptól számított 30 nap alatt az árveréstől járó 6%-os kamataival együtt.

Az egyidejűleg megállapított többi árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkvi. hatóságnál és a csikszentsimoni községi előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint tkv. hatóságnak, Csik-Tusnádon, 1882. november 2-án tartott üléséből.

11—883. tkvi.

Árverési hirdetmény.

Ügyvéd Kökösi Károly által képviselt alcsernátói Domokos Mihály s neje Kolozsvári Rózália felpereseknek folyfalvi Tolnai Regináld, kézdivásárhelyi Zámblér Károly, alcsernátói Sylvester István Sylvester Péter, Sylvester József, Sylvester Sándor, Sylvester János és Opresku Sábina szül. Zámblér alperesek ellen, utóbbi képviselve ügyvéd Dr. Pethő József ügygondnok által, az alcsernátói 175. sz. tkjvben 1 rsz. 379., 380., 381. és 382. hr. sz. alatt foglalt közös malom és hozzátartozó részeinek elárverezése s vételár felosztása iránti ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék polgári osztályának 1882. évi december 12-ről 4031—882. sz. végrehajtási végzése alapján az árverés foganatosítása elrendeltetik s következő árverési hirdetmény becsátatlik ki:

1) Árverés tárgyát képezi az alcsernátói 175. sz. tkjben 1. rendszám 379., 380., 381. és 382. hr. számok alatt felsorolt közös malom s ahhoz tartozó részek.

2) Kikiáltási ára 800 frt becsérték.

3) Árverezni kívánók kötelesek a becsérték 10%-át, azaz 80 frtot az árverés megkezdése előtt a bírói kiküldött kezéhez készpénzben, vagy tőzsdeileg jegyzett értékpapirban letenni.

4) Árverési határnapokul 1883. évi április hó 23. d. e. 9 óra és 1883. évi május hó 25. d. e. 9 óra Alesernátón község házához azon megjegyzéssel tüzetik ki, miszerint első határnapon az ingatlan becsáron alól nem fog eladatni, ellenben a 2-ik határnapon becsáron alól is a leg többet ígérőre le fog üttetni.

5) Vevő köteles a vételárt az árverés napjától számítandó egy hó alatt letétbe helyezni, mit ha nem teljesítene, bánatpénzének elvesztése mellett bármelyik érdekelt kérésére az ingatlan vevő költségére és veszélyére egy határnapon becsáron alól is el fog adatni.

6) Vevő a megvett ingatlant az árverés után azonnal birtokába és használatába veszi, de ő köteles is annak átruházási költségeit s adóját is azon időtől kezdve hordozni, valamint az épületeket is tűz ellen biztosítani, azonban a tulajdonjog nevére osakis a vételár felosztás jogerőre emelkedése után fog hivatalból eszközöltetni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék telekkönyvi hatósága üléséből 1883. évi január 10-én.

1—3

Hirdetmény.

Id. Jakab István és Nagy Lajos szomszédságában levő, tulajdonomat képező üzlethelyiség

haszonbérbe

adandó.

Özv. Dobál Kristófné

Kézdi-Vásárhelytt.

1—3

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhelyen, bereczki Koltofean Konstantin tulajdonát képező, ugynevezett „OLÁH KORCSMA“ 1883.

ápril 24-től kezdve 1—3 évre haszonbérbe kiadandó. A kik ki akarják venni, értekezhetnek Bereczkben a tulajdonosnál, vagy K.-Vásárhelytt Molnár Dénes városkapitánynál.

2—3

DÁVID ANTALNÁL KÉZDI-VÁSÁRHELYTT.

Van szerencsém tudatni a n. érd. közönséggel, hogy

divatos férfi-kalapokból és chiffon férfi-ingekből gyári raktárt

tartok s azokkal a következő feltűnő olesó árakban szolgálhatok:

Finom minőségű DIVATOS FÉRFI-KALAPOK minden választékban 70 krtól, 1 frt, 1 frt 20 kr, 2 frt, 2 frt 50 kr, 3—4 forintig.

Finom minőségű DIVATOS GYERMEK-KALAPOK minden választékban 60 krtól 2 frt 50 krig.

CHIFFON FÉRFI-INGEK 90 krtól 3 frt 50 krig:

INGGALÉROK darabja 12 krtól 25 krig.

Vidéki megrendelések posta fordultával teljesíttetnek.

Kézdi-Vásárhelytt, 1883. február hó.

Tisztelettel

Dávid Antal.

IGEN SZÉP ÉS DUS VÁLASZTÉKBAN.

Legnagyobb kalap raktár.

3—10

Magyar nemzeti kölöpmant raktára.

Miután a nálam kapható tyukszem- és sümöles-írtó Haschisch Collodiumnak további hirdetése nagy elterjedtségénél fogva felesleges s miután a kiadó urral már egész évre szerződtem a hirdetés iránt, jelen helyet a köszönő és elismerő nyilatkozatoknak tartom fenn.

JANCSÓ GEIZA,
gyógyszerész.

Sz. 2178. 1882.

tkv.

Árverési hirdetmény.

A kovásznai kir. Járásbíróság, mint tkvi. hatóság részéről közhirrét tétetik, hogy körösi Nagy Tamásné Dancs Julianna végrehajtónak Dancs Gábor, Teleki Mihály és Péter Gergely végrehajtást szenvedők elleni 150 frt 35 kr tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a kovásznai kir. járásbíróság területén levő, Körös község határában fekvő, a körösi 69 sz. tkjben 180., 180., 182., 183., 184., 185., 186., 187., 568., 998., 3176., 3289., 2368., 2848., 2960., 2133., 2334. hr. sz. a körösi 379 sz. tkjben 1 rend sz. 2783., 2784., 2785., 2786., 2787., 2788., 2789., 2791. és 2792. hr. szám alatti ingatlanokból járandóságra az árverést 411 fitban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. év márczius hó 24-ik napján délelőtt 9 órakor Körös község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagy készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kovásznai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság 1882. december hó 6-ik napján.

1—1

A kantai malom

1883. Szent-György-naptól 3 évre haszonbérbe adandó.

Bővebben értekezhetni a társház főnökénél.

4—4

A feketeerdői üveggyár

erdélyi főraktárának

tulhalmozott árukészletét

tetemesen leszállított árak

mellett

végképen kiárusítja.

Csak a végkiárulás tartamára számíthatnak a kolozsvári főraktárnál átadandó kész fizetésért u. m:

1 Schock nehéz minőségű üveg 1 frt 25 kr.
1 „ közép „ „ 1 „ 10 „
1 „ zöld s könnyebb min. „ „ 1 „ „
1 „ befőtes „ „ 80 „
1 „ gyógytári „ „ 50 „

Metszett üvegnél a jelenlegi eladási értékéből 50%-ig engedményeztetik.

1—3

Butorgyári raktár

Székelv-Udvarhelytt. (Botos u. 13. sz.)

Ajánlják

MESTITZ és STEINER

a t. cz. vidéki közönségnek dusan, izlésteljesen berendezett s minden igényeknek megfelelő

butorgyári raktárukat.

12—12

Árverési hirdetmény.

Alóliktak közhirrét teszik, miszerint a tulajdonukat képező, Lemhény község határában fekvő 25 hold szántó és kaszáló, egy épület és mintegy 7 hold terjedelmű belső telekkel egyetemben, továbbá egy 4 ló erejű gőz-cséplőgép folyó hó 25., 26. és 27-ik napjain délutáni órákban nyílt árverésen, részletenkint el fog adatni.

A feltételek alóliktaknál bármikor megtekinthetők.

Kívánatra az egész is együttesen eladatik.

Lemhény, 1883. márczius 5-én.

Bálint Józsefné.
Baka Eleonora.
Szabó Tamásné.
Bálint Málna.

3—3